

LGUVO veiklai – 10 metų

Lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninė organizacija (LGUVO) „Sugrįžus“ veikia jau dešimtmetį. Savo veiklą pradėjusi kaip burianti iš Amerikos sugrįžusius, dabar organizacija priima visus, ilgiau ar trumpiau gyvenusius užsienyje.

Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenę ir mokęsi lietuviai pirmą kartą susitiko 2006 m. rugpjūčio mėnesį. Jurgitai Dapkutei ir Mindaugui Kazlauskui kilus idėjai visus suburti į organizaciją arba klubą, 2007 m. vasario mėn. 1 d. buvo pasirašyta Steigimo sutartis ir įvyko Steigiamasis lietuvių, gyvenusių Amerikoje, visuomeninės organizacijos „Sugrįžus“ susirinkimas. 2009 m. sausio 31 d. Visuotinio susirinkimo sprendimu nutarta organizacijos pavadinimą keisti į Lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninę organizaciją (LGUVO) „Sugrįžus“, kurios įstatai buvo patvirtinti Visuotiniame narių susirinkime 2011 m. sausio 29 d.

Vienas iš organizacijos įkūrėjų prof. Daumantas Matulis sako, kad su bendraminčiais kūrė „Sugrįžus“ visų pirma siekdami padėti atsakyti į įvairius grįžtančiųjų klausimus. „Kai daug ko nežinai, tai lietuvius baugina, o sprendimą sugrįžti į Lietuvą priverčia atidėti“, – aiškina D. Matulis ir prisimena, kaip jo šeimai sugrįžus gyventi į Lietuvą taip pat užgriuvo šimtai smulkių rūpesčių, kuriuos išspręsti su kitų pagalba būtų buvę daug lengviau ir paprasčiau. Todėl atsirado noras padėti ir kitiems.

Organizacijos veiklą koordinuoja Visuotinis narių susirinkimas bei jo išrinkta 7 narių valdyba su valdybos pirmininku priešakyje. Šiuo metu LGUVO „Sugrįžus“ perkopus į antrąjį dešimtmetį vienija apie 260 žmonių, gyvenančių Lietuvoje ir užsienyje. Aktyvių ir mokančių nario mokestį yra mažiau. Nuolatinis nario mokestis nėra privalomas, todėl organizacijos narių skaičius nuolat kinta – vieniems tapus aktyvesniais, kiti pasyviau dalyvauja LGUVO veikloje ir susitikimuose.

Pagrindiniai LGUVO tikslai:

Vienyti užsienyje gyvenusius ar gyvenančius lietuvius ir:

- Informuoti užsienyje gyvenančius ar gyvenusius lietuvius apie organizaciją ir jos veiklą;
- Kaupti ir keistis grįžimo patirtimi, kontaktais ir informacija apie grįžimo galimybes;
- Dalyvauti projektuose migracijos ir grįžimo klausimais su kitomis organizacijomis, Lietuvos valstybinėmis institucijomis bei užsienio organizacijomis;
- Perteikti Vakaruose įgytą patirtį verslo, mokslo, švietimo ir socialinės veikos srityse;
- Prisidėti ir palaikyti paramos ir labdaros iniciatyvas.

Įgyvendinant įstatuose nustatytus tikslus ir uždavinius, LGUVO:

- Rengia reguliarius susitikimus;
- Rengia ir įgyvendina projektus;
- Vykdo informacines, pilietines ir labdaros akcijas;
- Dalyvauja visuomeninėje veikloje viena ar kartu su kitomis organizacijomis.

LGUVO tradicijos:

- Susitikti kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį, galbūt išskyrus gruodį (šv. Kalėdos), sausį (Visuotinis susirinkimas) ir birželį (Joninės ir Nepriklausomybės Dienos piknikas Verkių parke);
- Sausio arba vasario mėn. organizuoti Visuotinį susirinkimą;
- Dalyvauti DAROM talkose, kurias LGUVO pradėjo 2007 m. (t. y. anksčiau, nei patys DAROM);
- Kartu su Amerikos Prekybos Rūmais švęsti JAV Nepriklausomybės dieną;
- Daugiau tradicijų pristatoma LGUVO internetinėje svetainėje www.sugrizus.lt ir socialiniame tinkle Facebook.

Lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos „Sugrižus“ nariai, laikydamiesi tradicijų ir nuolat susitikdami siekia įgyvendinti iškeltus pagrindinius LGUVO tikslus ir uždavinius. Suteikdami žinių apie organizaciją ir jos veiklą, jie įvairiomis priemonėmis visuomenę informuoja tiek apie LGUVO, tiek emigracijos ir kt. klausimais.

Bendradarbiavimas su kt. organizacijomis ir institucijomis

2007 m. pradžioje tik įkurta organizacija ir jos tikslai buvo pristatyti Tarptautinės migracijos organizacijos surengtoje informacinėje mugėje „Gyvenk ir dirbk Lietuvoje“, kurioje supažindinta su Lietuvos gyvenimo sąlygomis, studijų, mokslo ir darbo galimybėmis bei grįžimo į Lietuvą klausimais.

LGUVO 2007 m. taip pat dalyvavo VDU ir Lietuvių išeivijos instituto organizuotoje konferencijoje „Šiuolaikinės lietuvių migracijos ypatumai: pasaulio lietuvių diskursai“, kurioje su kitais dalyviais nagrinėjo emigracijos ir imigracijos priežastis ir tendencijas, šiandieninio lietuvių suvokimo, tautinio sąmoningumo, pilietybės ir kt. klausimus.

Nuo įkūrimo pradžios LGUVO „Sugrižus“ draugais ir partneriais tapo: Lietuvos Respublikos Prezidentūra, Užsienio reikalų ministerija, JAV ambasada Lietuvoje, Lietuvos išeivijos institutas, anksčiau veikęs Lietuvių grįžimo į Tėvynę centras, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LRV (dabar perkeltas į Užsienio reikalų ministerijos sudėtį), Tarptautiniai jaunimo rūmai, Švietimo ir mokslo ministerija, LR Seimo nariai, lietuvių bendruomenės užsienyje, lietuviška spauda užsienyje ir daugelis kitų institucijų, organizacijų ir pavienių asmenų.

LGUVO „Sugrižus“ nuolat palaikė ryšį ir lietuvių emigracijos klausimais bendradarbiavo su Pasaulio lietuvių bendruomene, jos vadovybe ir atstovybe Lietuvoje.

Lietuvių bendruomenių lankymas užsienyje

LGUVO „Sugrižus“ nariai, siekdami užsienyje gyvenantiems lietuviams pristatyti organizaciją, 2008 m. vasarą lankydami JAV (šokių šventėje) visų pirma organizavo susitikimus su JAV gyvenančiais lietuviams ir supažindino su LGUVO, jos veikla ir pagrindiniais tikslais bei jų įgyvendinimu. Susitikimai vyko su Minesotos, Iliojaus, Ohajo, Filadelfijos, Merilando, Niujorko ir Niudžersio lietuvių bendruomenėmis. Pokalbiuose taip pat buvo paliesta daug aktualių Lietuvai ir pasauliui temų – bevizio režimo, dvigubos pilietybės, energetinio saugumo, pasaulinių ekonominių tendencijų ir kt.

2008 m. balandžio mėn. LGUVO „Sugrižus“ prezidentas Daumantas Matulis taip pat susitiko su Jungtinėje Karalystėje studijuojančiais lietuviams ir jiems pristatė organizacijos veiklą.

Susitikimai su Lietuvos politikais ir valdžios atstovais

2007 m. gegužės mėn. organizuojant diskusijas emigracijos klausimais, vyko pirmieji susitikimai su LR Seimo nariais.

LR Prezidentas Valdas Adamkus 2009 m. gegužės 20 d. priėmė LGUVO „Sugrįžus“ atstovus. Susitikime buvo aptartos problemos, kurios kyla iš užsienio į Lietuvą grįžtantiems lietuviams, kalbėta apie ryšių palaikymą su užsienyje gyvenančiais tautiečiais bei jų indėlį keičiantis įgyta patirtimi.

LGUVO „Sugrįžus“ atstovai 2009 m. taip pat susitiko su Lietuvos užsienio reikalų ministru Vygaudu Ušacku, kuriam pristatė savo veiklą ir aptarė problemas, kylančias sugrįžtantiems į Lietuvą. Kaip vieną iš sunkiausių „Sugrįžus“ nariai įvardijo informacijos trūkumą ir integravimąsi Lietuvoje.

2007–2009 m. LGUVO „Sugrįžus“ prezidentas Daumantas Matulis dirbo LR Prezidento Valdo Adamkaus visuomeniniu konsultantu ir šalies vadovui talkino, sprendžiant užsienyje gyvenančių lietuvių klausimus.

Ryšys su JAV

Nepolitinė ir pelno nesiekianti organizacija „Sugrįžus“ buvo įkurta iš JAV sugrįžusių lietuvių iniciatyva. Dabar ji atvira tautiečiams iš viso pasaulio, tačiau ryšys su JAV yra išlikęs, neužmiršamos šios šalies tradicijos, organizuojami renginiai, minimos šventės ir pan. „Praleisti metai Amerikoje mums yra svarbūs ir brangūs. Todėl jų neužmirštame ir tikrai neužmiršime“, – paaiškina lietuviai, gyvenę ir mokęsi JAV.

LGUVO nariai nuolat organizuoja susitikimus su šios šalies atstovais Lietuvoje – JAV ambasadoriumi arba ambasados atstovais, renginiai vyksta JAV Informacijos centre ir kt. Ambasadoriai parodo susižavėjimą ir pritarimą LGUVO tikslams ir misijai – skatinti lietuvius išsaugoti savo tautinį tapatumą, grįžimą į Lietuvą, padėti grįžusiems integruotis į visuomenę, išgyventi adaptacijos procesus, dalintis naudinga patirtimi, skatinti verslą bei investicijas į Lietuvą, ugdyti visuomenės pilietiškumą ir verslumą, perteikiant Vakaruose įgytą patirtį ir pan.

Kiekvienais metais „Sugrįžus“ nariai dalyvauja Amerikos Prekybos Rūmų (American Chamber of Commerce) organizuojamame piknike Verkių parke Vilniuje – JAV Nepriklausomybės dienos paminėti skirtame renginyje užmezgamas bendradarbiavimas ir dalinamasi patirtimi verslo, politikos ir kt. srityse. Amerikoje gyvenę lietuviai Lietuvoje taip pat švenčia Padėkos dieną (anglų k. *Thanksgiving*), neužmiršta amerikietiškojo *Halloween*‘o ir kt. švenčių.

2015 m. ir 2016 m. LGUVO „Sugrįžus“ aktyviai prisidėjo prie Vašingtono aikštės Vilniuje atgaivinimo ir *Sumner Welles* deklaracijos, kuria JAV nepripažino Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos šalių okupacijos, šventinių renginių organizavimo. Jau tampa tradicija, kad liepos mėnesio pabaigoje vilniečiai ir miesto svečiai renkasi į Vašingtono aikštę, kurioje tradiciškai vyksta Užsienio reikalų ministerijos koordinuojamas renginys „Vašingtono aikštė: kartu tikime laisve“, skirtas JAV deklaracijos dėl Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo minėjimui. Šventėje tradiciškai dalyvauja ir LGUVO nariai. Tadas Kubilius, Užsienio reikalų ministerijoje kuruojantis dvišalius Lietuvos ir JAV santykius ir organizuojantis šią šventę, sako, kad jam asmeniškai, kaip žmogui gyvenusiam ir dirbusiam JAV, šis renginys yra labai svarbus. „Kaip LGUVO „Sugrįžus“ valdybos nariui yra malonu prisidėti prie Vašingtono aikštės atgaivinimo iniciatyvos ir pačios Vašingtono aikštės bendruomenės – žmonių, kurie neabejingi Laisvės idėjoms ir Lietuvos bei JAV tvirtiems ryšiams, subūrimo“, – teigia

diplomatas. – Mums reikia daugiau Amerikos Lietuvoje, o Amerikoje – daugiau Lietuvos.“ Į internetinę Vašingtono aikštės bendruomenę gali burtis visi norintys ir virtualiai bendrauti socialiniame tinkle www.facebook.com/VasingtonoAikste. Tai yra dar vienas žingsnis, vienijantis žmones, o kartu ir jų šalis – Lietuvą ir JAV.

Visuomeninių, kultūrinių ir kt. projektų įgyvendinimas

LGUVO „Sugrįžus“ nuolat rengia kultūrinius, visuomeninius ir savišvietos projektus, dalyvauja bendruose projektuose su kitomis visuomeninėmis, valstybinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, organizuoja įvairias labdaros ir paramos akcijas, švarinimosi talkas DAROM, kurias LGUVO pradėjo 2007 m. (t. y. anksčiau, nei patys DAROM). Pastaraisiais metais LGUVO akciją DAROM vykdė kartu su Vilniaus Pirmaisiais vaikų globos namais.

Dažniausiai LGUVO prezidento Edmundo Atkočiūno iniciatyva organizuojami poezijos vakarai vyksta JAV ambasadoje, M. K. Čiurlionio namuose, Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centre ir kt. Į šiuos susitikimus kviečiami tiek LGUVO nariai, tiek visa visuomenė.

2008 m. buvo organizuotas paramos ir labdaros vizitas pas mažuosius ligonius. Santariškių klinikose besigydantys vaikai noriai įsijungė į kūrybinį darbą ir domėjosi Amerika, kurią pristatė juos aplankę LGUVO nariai. Vėliau LGUVO taip pat parėmė neįgaliųjų fondą „Algojimas“, vaikų namus „Gilė“, organizaciją „Visos Lietuvos vaikai“ ir kt.

2009 m. Lietuvai švenčiant vardo tūkstantmetį, o Vilniui tapus Europos kultūros sostine, LGUVO nariai, norėdami kuo plačiau paskleisti žinią apie savo šalį ir jos sostinę, parengė Ambasadorių programą, kurios tikslas – suburti bičiulišką iniciatyvių ir Lietuvai neabejingų žmonių komandą, kuri pristatytų Vilnių, skleistų informaciją apie „Kultūra gyvai“ renginius, o miesto gyventojams ir svečiams leistų pasijusti kaip tikroje kultūros sostinėje.

2012 m. įsimintiniausias LGUVO kultūrinis renginys – LGUVO šokių grupės išvyka į JAV vykusią lietuvių šokių šventę. 2013 m. LGUVO „Sugrįžus“ vardu Pirčiupyje buvo pasodintas medelis.

2014 m. LGUVO valdybos nario T. Kubiliaus iniciatyva surengtas bėgimas, skirtas pažymėti 96-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines, Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės buvo pripažintas vienu išradingiausių Lietuvos valstybės atkūrimo dienos paminėjimų. Šia iniciatyva lietuviai Airijoje prisiminė Lietuvos istoriją, įveikdami simbolinius 96 km ir pažymėdami metus nuo Lietuvos valstybės atkūrimo.

2015 m. LR Prezidentė D. Grybauskaitė vėl pagerbė ir apdovanojo LGUVO „Sugrįžus“ Valstybės atkūrimo dienos proga surengtą simbolinę akciją „Pasaulis Lietuvoje – mes sugrįžome į Lietuvą“. Vasario 16-osios popietę užsienyje gyvenę lietuviai, sugrįžę gyventi ir dirbti į Lietuvą, kartu su šeimos nariais ir draugais susirinko prie Gedimino pilies bokšto Vilniuje, pasipuošę lietuviškomis trispalvėmis ir vėliavomis tų šalių, iš kurių jie sugrįžo ar kuriose jie yra gyvenę. Šia simboline akcija LGUVO „Sugrįžus“ atkreipė visuomenės dėmesį, kad lietuviai, įgiję patirties įvairiuose pasaulio kraštuose, grįžta gyventi į Lietuvą. Sugrįžusieji kartu su visais kuria savo ir savo Valstybės ateitį ir kartu su visa Lietuva švenčia vieną svarbiausių Lietuvos valstybės datų – Vasario 16-ąją.

2017 m. LGUVO valdybos nario T. Kubiliaus iniciatyva buvo surengta simbolinė akcija „99 komplimentai Lietuvai“, kuria mažieji Lietuvos piliečiai labai linksmai ir kūrybingai pažymėjo vieną svarbiausių Lietuvos valstybės datų. Artėjant Lietuvos valstybės atkūrimo dienai, Vilniaus vaikų

darželių auklėtojos ir vaikų tėveliai bei seneliai kalbėjosi su vaikais apie mūsų Tėvynę, paaiškino mažiesiems, kokia svarbi yra Vasario 16-oji, dalinosi savo patirtimi, išgyvenimais ir pasakojamais apie Lietuvos istoriją. Vilniaus vaikų darželių auklėtiniai padedami savo tėvelių ir auklėtojų popieriaus lape išreiškė savo supratimą, požiūrį ir meilę Lietuvai, rašydami komplimentus ir linkėjimus savo Tėvynei, kurioje jie gimė ir auga. Inicijatyva „99 komplimentai“ Lietuvai buvo įvertinta Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės.

Pranešimai visuomenės informavimo priemonėse

Siekdami užtikrinti informacijos pasikeitimą tarp pasaulio lietuvių ir didinti organizacijos žinomumą Lietuvoje bei užsienyje, LGUVO „Sugrižus“ nariai išnaudoja įvairias žiniasklaidos priemones, leidžiančias operatyviai ir tikslingai pasiekti įvairias visuomenės grupes.

LGUVO veikla pristatoma tiek Lietuvos, tiek užsienio lietuvių (daugiausia – JAV) žiniasklaidos priemonėse.

„Sugrižus“ naujienos taip pat publikuojamos organizacijos internetinėje svetainėje www.sugrizus.lt, kurios lankytojai gali rasti organizacijos pristatymą, naujausius pranešimus ir skelbimus apie artimiausius LGUVO renginius.

LGUVO naujienos taip pat platinamos elektroninio pašto *Yahoo Groups* laiškais. Nuo 2010 m. rugpjūčio mėn. veikia LGUVO „Sugrižus“ profilis socialiniame tinkle *Facebook*.

Daugiau informacijos:

LGUVO internetinė svetainė – www.sugrizus.lt

LGUVO Facebook – [goo.gl/DQIknL](https://www.facebook.com/goo.gl/DQIknL)